

POROZUMIENIE ADMINISTRACYJNE

**w sprawie stosowania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Bułgarii
o zabezpieczeniu społecznym,**

podpisane w Helsinkach dnia 7 lipca 2006 r.

Zgodnie z postanowieniami artykułu 24 ustęp 1 Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Bułgarii o zabezpieczeniu społecznym, z dnia 9 czerwca 2005 r., właściwe władze:

— w Rzeczypospolitej Polskiej — minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, minister właściwy do spraw zdrowia,

— w Republice Bułgarii — minister pracy i polityki społecznej, minister ochrony zdrowia,

ustanowiły środki administracyjne konieczne do stosowania wyżej wymienionej umowy i uzgodniły, co następuje:

TYTUŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

- (1) Dla celów stosowania niniejszego Porozumienia Administracyjnego, zwanego dalej „Porozumieniem” pojęcie „Umowa” oznacza Umowę między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Bułgarii o zabezpieczeniu społecznym z dnia 9 czerwca 2005 roku.
- (2) Pojęcia określone w artykule 1 Umowy zachowują w Porozumieniu takie samo znaczenie, jakie im zostało przypisane w wymienionym artykule.

Artykuł 2

Instytucje łącznikowe

Zgodnie z artykułem 24 ustęp 2 punkt 1 Umowy dla każdej z Umawiających się Stron wyznacza się następujące instytucje łącznikowe:

1. w Republice Bułgarii -

- 1.1. Националният осигурителен институт (Narodowy Instytut Ubezpieczeń) - w zakresie świadczeń pieniężnych z tytułu czasowej niezdolności do pracy, macierzyństwa, bezrobocia, emerytur i rent oraz zasiłków pogrzebowych;
- 1.2. Националната здравноосигурителна каса (Narodowa Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych) - w zakresie natychmiastowej pomocy medycznej, pomocy medycznej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego oraz świadczeń rzeczowych, o których mowa w artykule 8 ustęp 1;
- 1.3. Агенцията за социално подпомагане (Agencja Pomocy Społecznej) - w zakresie zasiłków rodzinnych.

2. w Rzeczypospolitej Polskiej -

- 2.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Centrala w Warszawie - (Институтът за социално осигуряване - Централата във Варшава) - w zakresie świadczeń pieniężnych z tytułu choroby i macierzyństwa, emerytur i rent

- oraz zasiłków pogrzebowych, z wyjątkiem świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego rolników;
- 2.2. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Centrala w Warszawie - (Касата на земеделското социално осигуряване - Централата във Варшава) - w zakresie świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego rolników z tytułu choroby i macierzyństwa, emerytur i rent oraz zasiłków pogrzebowych;
- 2.3. Biuro Rozliczeń Międzynarodowych podległe Ministerstwu Zdrowia - (Бюрото за международни разчети, подчинено на Министерството на здравето) - w zakresie świadczeń rzeczowych;
- 2.4. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej - (Министерството на труда и социалната политика) - w zakresie zasiłków z tytułu bezrobocia oraz zasiłków rodzinnych.

Artykuł 3

Właściwe instytucje

Właściwymi instytucjami dla stosowania Umowy są:

1. w Republice Bułgarii -

- 1.1. Националният осигурителен институт (Narodowy Instytut Ubezpieczeń) - w zakresie świadczeń pieniężnych z tytułu czasowej niezdolności do pracy, macierzyństwa, bezrobocia, emerytur i rent i zasiłków pogrzebowych oraz stosowania artykułu 5;
- 1.2. Националната здравноосигурителна каса (Narodowa Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych) - dla pomocy medycznej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego;
- 1.3. Министерството на здравеопазването (Ministerstwo Ochrony Zdrowia) - w zakresie natychmiastowej pomocy medycznej;
- 1.4. Агенцията за социално подпомагане (Agencja Pomocy Społecznej) - w zakresie zasiłków rodzinnych;
- 1.5. Агенцията за хората с увреждания (Agencja Osób Niepełnosprawnych) - w zakresie świadczeń rzeczowych, o których mowa w artykule 8 ustęp 1, z wyjątkiem tych, które są w zakresie kompetencji Narodowej Kasy Ubezpieczeń Zdrowotnych.

2. w Rzeczypospolitej Polskiej -

- 2.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych - (Институтът за социално осигуряване) - w zakresie stosowania artykułu 5 oraz w zakresie

- świadczeń pieniężnych z tytułu choroby i macierzyństwa, emerytur i rent oraz zasiłków pogrzebowych, z wyjątkiem świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego rolników;
- 2.2. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - (Касата на земеделското социално осигуряване) - w zakresie stosowania artykułu 5 oraz w zakresie świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego rolników z tytułu choroby i macierzyństwa, emerytur i rent oraz zasiłków pogrzebowych;
- 2.3. Biuro Rozliczeń Międzynarodowych podległe Ministerstwu Zdrowia (Бюрото за международни разчети подчинено на Министерството на здравето) - w zakresie świadczeń rzeczowych, Narodowy Fundusz Zdrowia (Национален здравен фонд) w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń rzeczowych;
- 2.4. Wojewódzkie Urzędy Pracy (Воеводските служби по труда) - w zakresie zasiłków z tytułu bezrobocia;
- 2.5. Gminy (Общини) - w zakresie zasiłków rodzinnych.

Artykuł 4

Postanowienia dotyczące instytucji łącznikowych oraz właściwych instytucji

- (1) Właściwe władze każdej z Umawiających się Stron mogą wyznaczyć inne niż określone w artykule 2 instytucje łącznikowe. W takim przypadku zobowiązane są powiadomić niezwłocznie właściwą władzę drugiej Umawiającej się Strony.
- (2) Instytucje łącznikowe wskazane w artykule 2 i właściwe instytucje wskazane w artykule 3 ustalą formularze niezbędne dla stosowania Umowy. Przesyłanie formularzy zastępuje przekazywanie dokumentów potwierdzających zawarte w nich dane.
- (3) Instytucje łącznikowe i właściwe instytucje są uprawnione do porozumiewania się zarówno między sobą, jak i z zainteresowanymi osobami.

TYTUŁ II

USTAWODAWSTWO WŁAŚCIWE

Artykuł 5

Stosowanie zasad szczególnych i wyjątków

- (1) W przypadkach, o których mowa w artykule 7 ustęp 1 punkty 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12 Umowy właściwa instytucja Umawiającej się Strony, której ustawodawstwo ma zastosowanie, wystawia na wniosek pracodawcy lub osoby pracującej na własny rachunek, formularz potwierdzający okres, w którym pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek w dalszym ciągu podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony. Kopię tego formularza wysyła się do właściwej instytucji drugiej Umawiającej się Strony, a drugą kopię pozostawia się zainteresowanemu jako dowód, że w stosunku do niego nie jest stosowane ustawodawstwo o obowiązkowym ubezpieczeniu drugiej Umawiającej się Strony.
- (2) Jeżeli stosunek pracy między pracownikiem i jego pracodawcą ustanie przed upływem okresu, na jaki pracownik został wysłany, pracodawca powiadamia właściwą instytucję tej Umawiającej się Strony, której ustawodawstwu podlega pracownik, ta niezwłocznie powiadamia właściwą instytucję drugiej Umawiającej się Strony. Dotyczy to także takich przypadków, kiedy pracownik wraca przed upływem okresu delegowania na terytorium tej Umawiającej się Strony, której ustawodawstwu podlega.
- (3) Jeżeli osoba pracująca na własny rachunek zaprzestanie swej działalności lub powróci przed upływem określonego w formularzu okresu, powiadamia o tym właściwą instytucję tej Umawiającej się Strony, której ustawodawstwu podlega, ta niezwłocznie powiadamia właściwą instytucję drugiej Umawiającej się Strony.
- (4) W przypadkach, o których mowa w artykule 7, ustęp 2 Umowy właściwa instytucja Umawiającej się Strony, której ustawodawstwu podlega ubezpieczony wystawia formularz, o którym mowa w ustępie 1, po uzyskaniu pisemnej zgody otrzymanej od właściwej władzy lub wyznaczonej przez nią instytucji drugiej Umawiającej się Strony. Do stosowania artykułu 7, ustęp 2 Umowy wyznacza się:
1. w Republice Bułgarii - Националният осигурителен институт - Централно управление в София (Narodowy Instytut Ubezpieczeń - Centrala w Sofii);
 2. w Rzeczypospolitej Polskiej - Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Centrala

w Warszawie (Институтът за социално осигуряване - Централата във Варшава).

- (5) W przypadku dokonania wyboru, o którym mowa w artykule 7, ustęp 1, punkty 9 i 10 Umowy pracownik jest zobowiązany za pośrednictwem swego pracodawcy zawiadomić instytucję właściwą tej Umawiającej się Strony, której ustawodawstwo wybrał. Ta właściwa instytucja, za pomocą odpowiedniego formularza, informuje o dokonanych wyborze właściwą instytucję drugiej Umawiającej się Strony. Kopię tego formularza pozostawia się zainteresowanemu jako dowód, że w stosunku do niego nie jest stosowane ustawodawstwo o obowiązkowym ubezpieczeniu tej drugiej Umawiającej się Strony.

TYTUŁ III

ŚWIADCZENIA RZECZOWE I PIENIĘŻNE

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

Artykuł 6

Sumowanie okresów ubezpieczenia

W celu zastosowania przez właściwą instytucję Umawiającej się Strony artykułu 8 Umowy, zainteresowana osoba przedstawia formularz potwierdzający okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony. Jeżeli osoba zainteresowana nie przedstawi formularza, właściwa instytucja może zażądać od właściwej instytucji drugiej Umawiającej się Strony wydania i przesłania tego formularza.

Rozdział 2

Świadczenia rzeczowe

Artykuł 7

Postępowanie w sprawie świadczeń rzeczowych

- (1) W celu uzyskania świadczeń rzeczowych, uprawniona osoba przedstawia

zaświadczenie wydane przez właściwą instytucję, które potwierdza prawo do świadczeń rzeczowych.

- (2) Jeżeli osoba, która występuje o świadczenie rzeczowe nie może przedstawić zaświadczenia, instytucja łącznikowa wystąpi do właściwej instytucji o jego wydanie.
- (3) Instytucja łącznikowa zobowiązana jest zawiadomić właściwą instytucję o każdej, znanej sobie, zmianie mogącej mieć wpływ na prawo do korzystania ze świadczeń rzeczowych.

Artykuł 8

Świadczenia o znacznej wartości

- (1) Przy stosowaniu artykułu 10 ustęp 3 Umowy protezami, sprzętem oraz innymi świadczeniami rzeczowymi o znacznej wartości są następujące świadczenia, o ile dla danego przypadku przewiduje się ich udzielanie własnym ubezpieczonym:
 - 1. protezy, aparaty ortopedyczne i podtrzymujące, gorsety ortopedyczne z przynależnymi im częściami uzupełniającymi, dodatkami i narzędziami;
 - 2. buty ortopedyczne z przynależnym butem normalnym;
 - 3. krtań elektroniczna - aparat wspomagający mowę;
 - 4. plastyka twarzy i żuchwy;
 - 5. peruki;
 - 6. sztuczne gałki oczne, szkła kontaktowe, przyrządy optyczne dla niedowidzących;
 - 7. aparaty słuchowe;
 - 8. protezy stomatologiczne, aparaty ortodontyczne;
 - 9. wózki inwalidzkie, inne mechaniczne urządzenia pomocne przy poruszaniu się;
 - 10. odnawianie świadczeń wymienionych w punktach 1 - 9;
 - 11. działania podjęte dla regeneracji organizmu;
 - 12. inne przedmioty ortopedyczne, środki lecznicze i pomocnicze, których koszt przekracza kwotę stanowiącą równowartość 150 Euro.
- (2) W celu przyznania świadczeń, o których mowa w ustępie 1, instytucje łącznikowe kierują do siebie, na odpowiednim formularzu, zapytanie o wyrażenie zgody na ich przyznanie. Właściwa instytucja natychmiast

potwierdza otrzymanie zapytania. Odmowa przyznania świadczeń rzeczowych powinna być wysłana w terminie 10 dni od dnia potwierdzenia otrzymania zapytania. Brak odpowiedzi w powyższym terminie oznacza wyrażenie zgody.

Artykuł 9

Rozliczanie kosztów świadczeń rzeczowych

- (1) Koszty świadczeń rzeczowych są rozliczane przez instytucje łącznikowe według cen tych świadczeń obowiązujących w systemie ubezpieczenia zdrowotnego stosowanego przez właściwą instytucję każdej z Umawiających się Stron.
- (2) Rozliczenie kosztów świadczeń rzeczowych, o których mowa w ustępie 1, następuje na początku każdego półrocza roku kalendarzowego. Zwrotu należności dokonuje się w terminie do 60 dni od daty otrzymania rachunku.
- (3) Instytucje łącznikowe mogą, za zgodą właściwych władz, uzgodnić w stosunku do wszystkich lub części świadczeń rzeczowych inne zasady zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych.

Artykuł 10

Zwrot kosztów świadczeń rzeczowych w przypadkach szczególnych

- (1) Jeżeli nie dotrzymano zasad postępowania, o których mowa w artykule 7, udokumentowane koszty świadczeń rzeczowych, na wniosek osoby zainteresowanej, są jej refundowane przez właściwą instytucję.
- (2) Maksymalna kwota refundowanych kosztów, o których mowa w ustępie 1, nie może przekraczać kosztów tych świadczeń ustalonych według cen świadczeń stosowanych w systemie ubezpieczenia zdrowotnego tej Umawiającej się Strony, na terytorium której zostały udzielone.
- (3) Właściwa instytucja Umawiającej się Strony na terytorium, której udzielone zostały świadczenia rzeczowe przekazuje na odpowiednim formularzu, na wniosek właściwej instytucji drugiej Umawiającej się Strony, informacje o cenach, o których mowa w ustępie 2.

Rozdział 3**Świadczenia pieniężne z tytułu choroby i macierzyństwa****Artykuł 11****Postępowanie w sprawie świadczeń pieniężnych**

- (1) W celu otrzymania świadczeń pieniężnych z tytułu choroby i macierzyństwa, przez osobę podlegającą ustawodawstwu jednej Umawiającej się Strony podczas jej pobytu lub zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, osoba ta powinna przedłożyć instytucji miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania zaświadczenie o niezdolności do pracy wystawione przez lekarza leczącego.
- (2) Instytucja, o której mowa w ustępie 1, przeprowadza zgodnie z obowiązującymi ją przepisami prawnymi kontrolę administracyjną i lekarską w trybie przewidzianym dla własnych ubezpieczonych.
- (3) Właściwa instytucja zachowuje w każdym przypadku prawo poddania ubezpieczonego badaniom lekarskim przez wyznaczonego przez siebie lekarza.
- (4) Zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w ustępie 1, jest przesyłane przez instytucję miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania właściwej instytucji wraz z odpowiednim formularzem.
- (5) Właściwa instytucja ustala prawo do świadczeń pieniężnych i wypłaca je bezpośrednio osobie zainteresowanej, zawiadamiając o tym instytucję miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania.

Rozdział 4**Emerytury i renty****Artykuł 12****Określenie instytucji wszczynającej postępowanie**

Wszczęcie postępowania w sprawie emerytur i rent dokonywane jest przez właściwą instytucję, która zostaje wyznaczona zgodnie z następującymi zasadami:

1. Jeżeli osoba zainteresowana ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej Umawiającej się Strony instytucją wyznaczoną do wszczęcia postępowania jest właściwa instytucja tej Umawiającej się Strony.
2. Jeżeli osoba zainteresowana ma miejsce zamieszkania w kraju trzecim, instytucją wyznaczoną do wszczęcia postępowania jest właściwa instytucja tej Umawiającej się Strony, której ustawodawstwu ubezpieczony podlegał ostatnio.
3. Jeżeli ubezpieczony przebył okresy ubezpieczenia tylko zgodnie z ustawodawstwem jednej Umawiającej się Strony, instytucją wyznaczoną do wszczęcia postępowania jest właściwa instytucja tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 13

Wnioski o emerytury lub renty

- (1) Wnioski o emerytury lub renty są składane we właściwej instytucji, która wszczyna postępowanie zgodnie z przepisami artykułu 12 i odpowiednio do ustawodawstwa, stosowanego przez tę instytucję.
- (2) Jeżeli instytucja, do której wpłynął wniosek, nie jest wyznaczoną do wszczęcia postępowania, niezwłocznie przesyła wniosek wraz z całą dokumentacją instytucji drugiej Umawiającej się Strony wyznaczonej do wszczęcia postępowania, wskazując datę złożenia wniosku.
- (3) Data złożenia wniosku, o której mowa w ustępie 2, jest uważana za datę złożenia wniosku we właściwej instytucji. Wniosek ten jest przyjmowany przez właściwe instytucje każdej z Umawiających się Stron jako wniosek o przyznanie emerytury lub renty, chyba że osoba zainteresowana wnioskuje inaczej.

Artykuł 14

Postępowanie w sprawie emerytur i rent

- (1) Właściwa instytucja, wyznaczona do wszczęcia postępowania, wypełnia odpowiednie formularze i niezwłocznie przesyła je do właściwej instytucji drugiej Umawiającej się Strony.
- (2) W przypadku wniosków o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy do

formularzy, o których mowa w ustępie 1, załącza się formularz sporządzony według zatwierdzonego wzoru i wydany przez organ Umawiającej się Strony odpowiadający za ocenę niezdolności do pracy, zawierający informacje dotyczące:

- stanu zdrowia pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek,
- przyczyny niezdolności do pracy,
- uzasadnionej możliwości przywrócenia zdolności do pracy.

(3) Właściwa instytucja, która otrzymała formularze, o których mowa w ustępie 1, przekazuje właściwej instytucji drugiej Umawiającej się Strony odpowiedni formularz, potwierdzający okresy ubezpieczenia, przebyte zgodnie z jej ustawodawstwem.

(4) Właściwe instytucje Umawiających się Stron wzajemnie przekazują sobie kopie decyzji podjętych przy stosowaniu Umowy.

(5) Na wniosek właściwej instytucji Umawiającej się Strony właściwa instytucja drugiej Umawiającej się Strony udostępnia informacje dotyczące wysokości emerytur i rent przyznanych z zastosowaniem Umowy.

Rozdział 5

Świadczenia z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej

Artykuł 15

Wnioski o świadczenia

Wnioski o świadczenia z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej są kierowane bezpośrednio do właściwej instytucji. Jeżeli osoba zainteresowana ma miejsce pobytu lub zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony może złożyć wniosek w instytucji miejsca pobytu lub zamieszkania. W takim przypadku wniosek wraz z dokumentacją lekarską dotyczącą wypadku i jego następstw, stwierdzenia choroby zawodowej lub pogłębienia się choroby zawodowej przekazywany jest do właściwej instytucji.

Artykuł 16**Postępowanie w sprawie świadczeń**

- (1) W przypadkach, o których mowa w artykule 19 Umowy, właściwa instytucja tej Umawiającej się Strony, na terytorium której nastąpiło pogłębienie się choroby zawodowej zobowiązana jest poinformować o tym instytucję właściwą drugiej Umawiającej się Strony, żądając od niej, o ile zaistnieje taka potrzeba, o przekazanie informacji dotyczących świadczenia udzielonego zainteresowanemu, a także udostępnienie posiadanej dokumentacji lekarskiej dotyczącej tego przypadku. Właściwa instytucja, do której zwrócono się z żądaniem, przekazuje powyższe informacje i dokumentację w możliwie najkrótszym terminie.
- (2) Właściwa instytucja zobowiązana do wypłacenia świadczeń z tytułu pogłębienia się choroby zawodowej, informuje właściwą instytucję drugiej Umawiającej się Strony o podjętej decyzji.

Rozdział 6**Zasiłki z tytułu bezrobocia****Artykuł 17****Potwierdzanie okresów ubezpieczenia**

- (1) Jeżeli w celu przyznania zasiłków z tytułu bezrobocia właściwa instytucja jednej Umawiającej się Strony musi zsumować okresy ubezpieczenia zgodnie z artykułem 23 Umowy, żąda ona od właściwej instytucji drugiej Umawiającej się Strony zaświadczenia, na odpowiednim formularzu, potwierdzającego okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z jej ustawodawstwem.
- (2) W formularzu, o którym mowa w ustępie 1, potwierdza się także te okresy, w których otrzymywany był zasiłek z tytułu bezrobocia, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez instytucję, która wydaje formularz.

TYTUŁ IV
POSTANOWIENIA RÓŻNE, PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Rozdział 1
Postanowienia różne

Artykuł 18
Współpraca administracyjna i kontrola

- (1) W celu kontroli praw osób otrzymujących świadczenia pieniężne, które mają miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, właściwe instytucje każdej z Umawiających się Stron niezwłocznie przekazują sobie niezbędne informacje o wszelkich okolicznościach, z jakich mogą wynikać nienależne wypłaty świadczeń.
- (2) Instytucje łącznikowe każdej z Umawiających się Stron wymieniają dane statystyczne dotyczące emerytur i rent wypłacanych osobom uprawnionym na podstawie Umowy. Dane te będą sporządzane rocznie w formie ustalonej przez instytucje łącznikowe.

Artykuł 19
Wypłata świadczeń pieniężnych

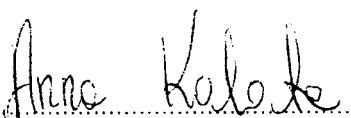
- (1) Właściwe instytucje dokonują wypłaty świadczeń pieniężnych bezpośrednio osobom uprawnionym z zastosowaniem własnych przepisów prawnych.
- (2) W celu kontynuowania wypłaty emerytury lub renty osoba uprawniona do świadczeń przedstawia, na żądanie właściwej instytucji, własnoręcznie podpisaną i należycie potwierdzoną deklarację życia.

Rozdział 2
Postanowienia końcowe

Artykuł 20
Wejście w życie

Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Umowy z dnia 9 czerwca 2005 roku i pozostaje w mocy tak długo, jak Umowa, o ile właściwe władze Umawiających się Stron nie zdecydują inaczej.

Sporządzono w Helsinkach, w dniu 7 lipca 2006 r., w dwóch oryginalnych egzemplarzach, każdy w językach polskim i bułgarskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

.....
Minister Pracy i Polityki Społecznej
Rzeczypospolitej Polskiej

.....
Minister Pracy i Polityki Społecznej
Republiki Bułgarii

АДМИНИСТРАТИВНО СПОРАЗУМЕНИЕ
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СПОГОДБАТА
МЕЖДУ
РЕПУБЛИКА ПОЛША И РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

На основание разпоредбите на член 24, алинея 1 от Спогодбата между Република Полша и Република България за социално осигуряване от 9 юни 2005 г., компетентните органи

- в Република Полша

министърът, компетентен по въпросите на социалното осигуряване

министърът, компетентен по въпросите на здравето

- в Република България

министърът на труда и социалната политика

министърът на здравеопазването,

определиха административните мерки, необходими за прилагането на горесцитираната Спогодба и се споразумяха за следното:

ГЛАВА I ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1 Определения

(1) За целите на прилагането на това Административно споразумение, наричано по-долу “Споразумение”, понятието “Спогодба” означава Спогодба между Република Полша и Република България за социално осигуряване от 9 юни 2005 г.

(2) Понятията, определени в член 1 от Спогодбата, запазват същото значение в Споразумението, което им е придадено в посочения член.

Член 2 Органи за връзка

Съгласно член 24, алинея 2, точка 1 от Спогодбата, за всяка от Договарящите страни се определят следните органи за връзка:

1. В Република България -

1.1. **Националният осигурителен институт** (Narodowy Instytut Ubezpieczeń)- за паричните обезщетения за временна неработоспособност, майчинство, безработица, пенсиите и помощите при смърт;

1.2. **Националната здравноосигурителна каса** (Narodowa Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych)- за спешната медицинска помощ, за медицинската помощ в обхвата на задължителното здравно осигуряване и за обезщетенията в натура, посочени в член 8, алинея 1;

1.3. **Агенцията за социално подпомагане** (Agencja Pomocy Społecznej) – за семейните помощи.

2. В Република Полша -

2.1. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Centrala w Warszawie** /Институтът за социално осигуряване – Централата във Варшава/ – в областта на паричните обезщетения при болест и майчинство, пенсиите и рентите, както и помощите при смърт, с изключение на паричните обезщетения от социалното осигуряване на земеделците;

2.2. **Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Centrala w Warszawie** /Касата на земеделското социално осигуряване - Централата във Варшава/ - в

областта на паричните обезщетения от социалното осигуряване на земеделците при болест и майчинство, пенсиите и рентите, както и помощите при смърт;

2.3. **Biuro Rozliczeń Międzynarodowych podległe Ministerstwu Zdrowia** /Бюрото за международни разчети, подчинено на Министерството на здравето/ – в областта на обезщетенията в натура;

2.4. **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej** /Министерството на труда и социалната политика/ - в областта на помощите за безработица и на семейните помощи.

Член 3 **Компетентни институции**

Компетентни институции за прилагане на Спогодбата са:

1. В Република България –

1.1. **Националният осигурителен институт** (Narodowy Instytut Ubezpieczeń) - за паричните обезщетения за временна неработоспособност, майчинство, безработица, пенсиите и помощите при смърт и за прилагане на член 5;

1.2. **Националната здравноосигурителна каса** (Narodowa Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych) - за медицинската помощ в обхвата на задължителното здравно осигуряване;

1.3. **Министерството на здравеопазването** (Ministerstwo Ochrony Zdrowia) - за спешната медицинска помощ;

1.4. **Агенцията за социално подпомагане** (Agencja Pomocy Społecznej) – за семейните помощи;

1.5. **Агенцията за хората с увреждания** (Agencja Osób Niepełnosprawnych) – за обезщетенията в натура, посочени в член 8, алинея 1, с изключение на тези които влизат в компетенциите на Националната здравноосигурителна каса (Narodowa Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych).

2. В Република Полша -

2.1. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** (Институтът за социално осигуряване) - в областта на прилагането на член 5 и в областта на паричните обезщетения при болест и майчинство, пенсиите и рентите, както и помощите при смърт, с изключение на паричните обезщетения от социалното осигуряване на земеделците;

2.2. **Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego** (Касата на земеделското социално осигуряване) - в областта на прилагането на член 5 и в областта на паричните обезщетения от социалното осигуряване на земеделците при болест и майчинство, пенсите и рентите, както и помощите при смърт;

2.3. **Biuro Rozliczeń Międzynarodowych podległe Ministerstwu Zdrowia** (Бюрото за международни разчети, подчинено на Министерството на здравето) – в областта на обезщетенията в натура, **Narodowy Fundusz Zdrowia** (Национален здравен фонд) - в областта на потвърждаване на правото на обезщетения в натура;

2.4. **Wojewódzkie Urzędy Pracy** (Воеводските служби по труда) – в областта на помощите за безработица;

2.5. **Gminy** (Общини) – в областта на семейните помощи.

Член 4

Разпоредби за органите за връзка и компетентните институции

(1) Компетентните органи на всяка от Договарящите страни могат да определят други органи за връзка, различни от посочените в член 2. В този случай, те са задължени да уведомят незабавно компетентния орган на другата Договаряща страна.

(2) Органите за връзка, посочени в член 2 и компетентните институции, посочени в член 3, определят необходимите формуляри за прилагането на Спогодбата. Изпращането на тези формуляри заменя изпращането на документите, потвърждаващи данните, отразени във формулярите.

(3) Органите за връзка и компетентните институции могат да влизат в непосредствен контакт помежду си и със заинтересованите лица.

ГЛАВА II ПРИЛОЖИМО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 5

Прилагане на специалните правила и изключения

(1) В случаите, посочени в член 7, алинея 1, точка 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11 и 12 от Спогодбата, компетентната институция на Договарящата страна, чието законодателство се прилага, издава по молба на работодателя или на лицето, работещо за своя сметка, формуляр, удостоверяващ срока, през който работникът или лицето, работещо за своя сметка, продължава да се подчинява на законодателството на тази Договаряща страна. Копие от този формуляр се изпраща на компетентната институция на другата Договаряща страна, а второто копие остава за заинтересования, като доказателство, че спрямо него не се

прилагат разпоредбите за задължително осигуряване на втората Договаряща страна.

(2) Ако трудовото правоотношение между работника и неговия работодател се прекрати преди изтичането на срока, за който работникът е изпратен, работодателят уведомява компетентната институция на Договарящата страна, на чието законодателство се подчинява работникът, а тя незабавно уведомява компетентната институция на другата Договаряща страна. Това се отнася и за случаите, когато работникът се завърне преди изтичането на срока, за който е изпратен, на територията на Договарящата страна, на чието законодателство се подчинява.

(3) Ако лицето, работещо за своя сметка, прекрати трудовата си дейност или се завърне преждевременно преди изтичане на посочения във формуляра срок, то уведомява за това компетентната институция на Договарящата страна, на чието законодателство се подчинява, а тя незабавно уведомява компетентната институция на другата Договаряща страна.

(4) В случаите, посочени в член 7, алинея 2 от Спогодбата, компетентната институция на Договарящата страна, на чието законодателство се подчинява осигуреното лице, издава формуляра по алинея 1 след получаване на писмено съгласие на компетентния орган или определената от него институция на другата Договаряща страна. За прилагане на член 7, алинея 2 от Спогодбата, се определят:

1. За Република България - **Националният осигурителен институт – Централно управление в София** (Narodowy Instytut Ubezpieczeń – Centrala w Sofii)
2. За Република Полша - **Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Centrala w Warszawie** /Институтът за социално осигуряване – Централата във Варшава/

(5) В случаите, когато е направен изборът по член 7, алинея 1, точки 9 и 10 от Спогодбата, работещият чрез своя работодател уведомява за това компетентната институция на Договарящата страна, чието законодателство е избрал. Тази компетентна институция уведомява за направения избор компетентната институция на другата Договаряща страна, посредством съответния формуляр. Копие от този формуляр остава за заинтересованото лице, като доказателство, че спрямо него не се прилага законодателството за задължително осигуряване на другата Договаряща страна.

ГЛАВА III

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ В НАТУРА И ПАРИЧНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Раздел 1

Общи разпоредби

Член 6

Сумиране на осигурителните периоди

С цел прилагането от компетентната институция на Договарящата страна на член 8 от Спогодбата, заинтересованото лице представя формуляр за придобитите съгласно законодателството на другата Договаряща страна осигурителни периоди. Ако заинтересованото лице не представи формуляра, компетентната институция може да поиска от компетентната институция на другата Договаряща страна да издаде и да изпрати формуляра.

Раздел 2

Обезщетения в натура

Член 7

Процедура по обезщетения в натура

(1) С цел получаване на обезщетения в натура, правоимащото лице представя удостоверение, издадено от компетентната институция, което потвърждава право на обезщетения в натура.

(2) Ако лицето, което претендира за обезщетение в натура, не може да представи удостоверение, органът за връзка се обръща към компетентната институция за издаването му.

(3) Органът за връзка е длъжен да уведоми компетентната институция за всяка станала му известна промяна, която може да окаже влияние върху правото на ползване на обезщетения в натура.

Член 8

Обезщетения със значителна стойност

(1) При прилагане на член 10, алинея 3 от Спогодбата, протези, уреди и други обезщетения в натура със значителна стойност, са следните обезщетения, доколкото за даден случай се предвижда предоставянето им на собствените осигурени лица:

1. протези, ортопедични и поддържащи апарати, ортопедични корсети с принадлежащите им допълващи части, аксесоари и инструменти;

2. ортопедични обувки или ортопедична обувка с принадлежаща нормална обувка;
3. електронен ларинкс – апарат, подпомагащ говора;
4. лицева и долно-челюстна пластика;
5. перуки;
6. изкуствени очни ябълки, контактни лещи и оптически спомагателни прибори за хора с нарушено зрение;
7. слухови апарати;
8. стоматологични протези и ортодонтски апарати;
9. инвалидни колички и други механични помощни съоръжения за придвижване;
10. подновяване на обезщетенията, цитирани в точка от 1 до 9;
11. действия, предприети за възстановяване на организма;
12. други ортопедични предмети, лечебни и помощни средства, разходите за които надхвърлят сума, представляваща равностойността на 150 евро.

(2) С цел признаване на обезщетенията, посочени в алинея 1, органите за връзка си отправят, със съответния формуляр, запитване за изразяване на съгласие за признаването им. Компетентната институция незабавно потвърждава получаването на запитването. Отказът за признаване на обезщетенията в натура трябва да се изпрати в срок до 10 дни от датата на потвърждаване получаването на запитването. Липсата на отговор в горепосочения срок, означава изразяване на съгласие.

Член 9

Отчитане на разходи за обезщетения в натура

(1) Разходите за обезщетения в натура се отчитат от органите за връзка според цените за тези обезщетения, задължителни за системата на здравното осигуряване, прилагана от компетентната институция на всяка от Договарящите страни.

(2) Отчитането на разходите за обезщетения в натура, посочени в алинея 1, се извършва в началото на всяко полугодие на календарната година. Възстановяването на дължимите суми се извършва в срок до 60 дни от датата на получаване на сметката.

(3) Органите за връзка могат, при съгласие на компетентните органи, да съгласуват по отношение на всички или на част от обезщетенията в натура, други принципи на възстановяване на разходите за обезщетенията в натура.

Член 10

Възстановяване на разходи за обезщетения в натура в особени случаи

(1) Ако не са спазени процедурните принципи по член 7, документираните разходи за обезщетенията в натура, по молба на заинтересованото лице, му се възстановяват от компетентната институция.

(2) Максималната сума на разходите за възстановяване, посочени в алинея 1, не може да надвишава разходите за тези обезщетения, определени според цените за обезщетенията, прилагани в системата на здравното осигуряване на тази Договаряща страна, на територията на която са били предоставени.

(3) Компетентната институция на Договарящата страна, на територията на която са били предоставени обезщетенията в натура, изпраща със съответния формуляр, по молба на компетентната институция на другата Договаряща страна информация за цените, посочени в алинея 2.

Раздел 3

Парични обезщетения при болест и майчинство

Член 11

Процедури по парични обезщетения

(1) С цел получаване на парични обезщетения за болест и майчинство от лице, подчинено на законодателството на едната Договаряща страна, по време на местопребиваване или местожителство на територията на другата Договаряща страна, лицето е длъжно да представи на институцията по местопребиваване или местоживеене удостоверение за неработоспособност, издадено от лекуващ лекар.

(2) Институцията, посочена в алинея 1, извършва съгласно задължителните за нея правни разпоредби, административен и медицински контрол, по реда, предвиден за собствените осигурени лица.

(3) Компетентната институция си запазва във всеки случай правото да подлага осигуреното лице на медицински изследвания от определен от нея лекар.

(4) Медицинското удостоверение, посочено в алинея 1, се изпраща от институцията по местопребиваване или местоживеене, на компетентната институция, заедно със съответния формуляр.

(5) Компетентната институция определя правото на парични обезщетения и ги изплаща непосредствено на заинтересованото лице, като уведомява затова институцията по местопребиваване или местоживеене.

Раздел 4

Пенсии

Член 12

Определяне на институцията, която започва процедурата

Началото на процедурата по пенсии се поставя от компетентната институция, която се определя в съответствие със следните правила:

1. Ако заинтересованото лице е с местоживее на територията на едната Договаряща страна, институцията, определена за започване на процедурата е компетентната институция на тази Договаряща страна.

2. Ако заинтересованото лице е с местоживее в трета страна, институцията, определена за започване на процедурата е компетентната институция на тази Договаряща страна, на законодателството на която осигуреното лице последно е било подчинено.

3. Ако осигуреното лице е придобило осигурителни периоди само съгласно законодателството на едната Договаряща страна, институцията, определена за започване на процедурата е компетентната институция на тази Договаряща страна.

Член 13

Молби за пенсии

(1) Молбите за пенсии се подават до компетентната институция, която започва процедурата съгласно разпоредбите на член 12 и в съответствие със законодателството, прилагано от тази институция.

(2) Ако институцията, получила молбата, не е определената за започване на процедурата, незабавно изпраща молбата заедно с цялата документация на институцията на другата Договаряща страна, определена за започване на процедурата, като посочва датата на подаване на молбата.

(3) Датата на подаване на молбата, посочена в алинея 2, се счита за дата на подаване на молбата пред компетентната институция. Молбата се приема от компетентните институции на всяка от Договарящите страни като молба за отпускане на пенсия, освен ако заинтересованото лице е заявило друго.

Член 14

Процедура по пенсии

(1) Компетентната институция, определена за започване на процедурата, попълва съответните формуляри и незабавно ги изпраща до компетентната институция на другата Договаряща страна.

(2) При молби за отпускане на пенсии за инвалидност, към формулярите, посочени в алинея 1, се прилагат формуляри по утвърден образец, издадени от органа на Договарящата страна, на който е възложена оценката на неработоспособността, съдържащи информация относно:

- здравословното състояние на работника или лицето, работещо за своя сметка;
- причини за неработоспособността;
- обоснована възможност за възстановяване на работоспособността.

(3) Компетентната институция, която е получила формулярите, посочени в алинея 1, изпраща на компетентната институция на другата Договаряща страна съответния формуляр, потвърждаващ осигурителните периоди, придобити съгласно нейното законодателство.

(4) Компетентните институции на Договарящите страни взаимно си изпращат копие от взетите решения при прилагане на Спогодбата.

(5) При молба на компетентната институция на Договарящата страна, компетентната институция на другата Договаряща страна предоставя информация относно размера на пенсиите, отпуснати при прилагането на Спогодбата.

Раздел 5

Обезщетения при трудова злополука и професионална болест

Член 15

Молби за обезщетения

Молбите за обезщетения при трудова злополука и професионална болест, се подават непосредствено до компетентната институция. Ако заинтересованото лице е с местоживеене или местопребиваване на територията на другата Договаряща страна, може да подаде молбата в институцията по местоживеене или местопребиваване. В такъв случай, молбата заедно с медицинската документация, отнасяща се за злополуката и нейните последици, установяването на професионалната болест или задълбочаване на професионалната болест, се изпращат на компетентната институция.

Член 16

Процедура по обезщетенията

(1) В случаите, посочени в член 19 от Спогодбата, компетентната институция на тази Договаряща страна, на чиято територия е настъпило задълбочаването на професионалната болест, е длъжна да информира за това компетентната институция на другата Договаряща страна, като се обръща към нея, ако е необходимо, да предаде информация за обезщетението предоставено на заинтересованото лице, както и за предоставяне на притежаваната медицинска документация, отнасяща се до този случай. Компетентната институция, към която е отправено искането, предава горната информация и документация във възможно най-кратък срок.

(2) Компетентната институция, която е задължена да изплати обезщетението за задълбочаване на професионалната болест, уведомява компетентната институция на другата Договаряща страна за взетото решение.

Раздел 6
Парични обезщетения за безработица

Член 17
Потвърждаване на осигурителни периоди

(1) Ако за признаването на парични обезщетения за безработица компетентната институция на едната Договаряща страна трябва да сумира осигурителни периоди съгласно член 23 от Спогодбата, тя изисква от компетентната институция на другата Договаряща страна, удостоверяване със съответния формуляр, потвърждаващ осигурителните периоди, придобити съгласно нейното законодателство.

(2) Във формуляра, посочен в алинея 1, се потвърждават и периодите, през които е получавано обезщетението за безработица, съгласно законодателството, прилагано от институцията, която издава формуляра.

Глава IV
РАЗНИ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел 1
Разни разпоредби

Член 18
Административно сътрудничество и контрол

(1) За контрол на правата на лицата, получаващи парични обезщетения, които са с местоживее на територията на другата Договаряща страна, компетентните институции на всяка от Договарящите страни, незабавно си изпращат необходимата информация за всички обстоятелства, при които могат да възникнат недължими плащания на обезщетения.

(2) Органите за връзка на всяка от Договарящите страни, обменят статистически данни относно пенсиите, изплащани на правоимащите лица въз основа на Спогодбата. Данните ще бъдат изготвяни годишно под форма, установена между органите за връзка.

Член 19
Изплащане на паричните обезщетения

(1) Компетентните институции изплащат паричните обезщетения непосредствено на правоимащите лица, при прилагане на собствените правни разпоредби.

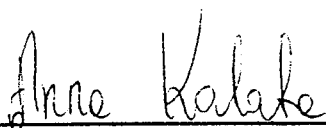
(2) С цел продължаване на изплащането на пенсията, правоимащото лице представя, по искане на компетентната институция, собственоръчно подписана и надлежно потвърдена декларация за живот.

Раздел 2
Заключителни разпоредби

Член 20
Влизане в сила

Това Споразумение влиза в сила от датата на влизане в сила на Спогодбата от 9 юни 2005 г. и има същия срок на действие, доколкото компетентните органи на Договарящите страни не решат друго.

Изготвено в Хелзинки на 7 юли 2006 г., в два оригинални екземпляра, всеки един на полски и български език, като двата текста имат еднаква сила.

Министър на труда и социалната
политика на Република Полша

Министър на труда и социалната
политика на Република България